

teimum hertiknu löndum fyrri norðan, til nær rómversku galejurnar. Og tá menn í 1933 settu av tað syðra berghólið á Glocknerstrasse, (soleiðis verður hesin veginn eisini nevndur í dagligari talu), tá funnu teir eitt peningastykki frá tíð Mariu Theresiu, sum var keisarinn frá 1740 til 1780. Tað hevði sum áskrift hesi orðini: in te domine speravi, sum eisini vórðu sett í klettin omanfyri berghólmunnin.

Men Heiligenblut var staðið har vit ætlaðu at steðga í 3 dagar. Og søgan um navið á bygðini er søgan um danska herhövdingin Bricius, sum á veg úr Konstantínopel heim til Danamrkar, um ár 970, doyði úti her í einari kavabædd. Uppi á sær hevði hann eitt ilat við nokrum dropum av blóði Krists, og skjal, sum visti, hvat hann hevði í viðför. Hetta var alt fingið erkbiskupinum í Salzburg. Og hann varð jarðaður, har síðan kirkjan kom at standa, og harav navið á bygðini.

«Die Bricius-legende», var málburðurin, tá eg fór inn í onkran handil at spyrja eftir onkrum søguligum lesitiltali. Og umtáð er legenda (søgn) ella søga, hetta um Bricius, tað eru tað fleiri søguförðingar, har millum eisini onkur danskur, sum hava roynt at fáa greiða a, to uttan heilt sannførandi urslit.

Frá gistingarhúsinum sou vit av svalanum til kamar okkara, beint yvir á, ella niður á, kirkjuna. Bæði natt og dag hoyrdust tey matmiklu tímaslegini, og hvønn morgun kl. 7 varð ringt. Tað pliktir helst at hava tey forrættindi at bugva á einum plássi, so søguliga tyngt sum Heiligenblut.

Tá vit komu leygardag, í skýmingini, regnaði illa. Men sunnumorgun skein solin av klarum himni, kirkjuklokan ringdi og vit ætlaðu okkum í kirkju. Men katolsk fóru tað at vera í hesum, at kalla, 100% katolska landi. Á veg í kirkju rann mær í huga vitjan Johannes Pall's, páva, í Danmark í summar, og tað velduga kjak í donskum blóðum um hetta. Danskir gudfrøðingar toku fyrivarni, summir vóru enn tá ikki sort dømandi. Ein kendur danskur professari í gudfrøði tók soleiðis til: «Da paven embede er løgn og bedrag, kan han slet ikke forkynde evangeliet, uden straks at forfalske det». Tað er greitt, at tað fyrri ein, hoyrandi til lutherska partin av kirkjunni, vil vera áhugavert at hoyra, hvussu ein evangelítekstur verður tulkaður frá einum katolskum prædiku-

stóli.

Tað er ikki ov nógv sagt, at henda gudstænasta var ein av teimum stóru upplivingunum á túri okkara. Men sjálvandi er tað ikki uttan tyding, um ein kennir á sær tað søguliga veingja-súðið, sum á einum staði sum hesum gongur ógvuliga nær. Tá vit komu í kirkjuna, var longu stúgvandi fullt, men vit fingi skorad okkum inn um at standa. Eg var beinanvegin varugur við, hvussu livandi henda gudstænasta var. Liturgin, hetta sterka samanspælið, dialogin, millum prest, meingheit og kor, var hugtakandi. Her sita tey ikki bert og lurta, men liva øll við í gudstænastuni. Og man skilir, hvat fyrri ómetalt arbeid liggur aftanfyrri hjá einum kirkjukóri her, at bera ein so stóran part av gudstænastuni. Eg stóð og hugsaði um Luther og Erasmus frá Rotterdam, stóra humanistin í miðöldini, tveir tignarligir motstöðumenn, um ta mundið tá siðaskiftið fór fram, Luther, sum setti ta stóru kolvellingina í gongd, og Erasmus, sum av øllum alvi royndi at forða fyrri at kirkjan fór í klovningar. Væl hava vit, við Luther, fingið reinska

Prædikuni henda sunnudagin lurtaði eg væl eftir. Evangelí-teksturin var úr Lukas 10, 1-12 og 17-20, um tá Jesus sendi lærusveinarnar út. Tað var ein stutt, greið og hugvekjandi prædika, sama utlegging av tekstinum, sum vit vildu hoyrt hann í okkara evangelisku kirkju. Og hvi kirkjan álikavæl er í tvíningum, ja, tað eru konfessionellir spurningar, eitt stríð á akademiskum støði, sum tann meingi maður einki kennir til, og eisini livir eydnuríkt uttan.

Út aftur komin í tað bjarta solarljósið hoyrdu vit, meðan vit gingu niðan eina gotu moti høvuðsgøtuni, óforan hornblástur. Klokkan var nú 11. Og komin niðan sou vit at á torginum, sum vit nú komu til, vóru sett upp rugva av borðum, og har sátu longu hundrættals veitsluhyndir, summarklæddir gestir, meðan eitt unglingaorkestrur, ein tjoðarbúnum, spældi, og frá einari ølstovu, sum var beint við torgið, rann ungar gentur, í tí vakra, eysturrikska kvinnubúnanum Dirndl, aftur og fram og settu fylt okkru á borðini. Vit settu okkum eisini, og bratt hevði eg eisini eitt fylt steyp. Just komin úr kirkju, og í einum hatiðar-

Útsýnisstað við Glocknerstrasse, í 2600 m. hædd

her verða, frá ungum árum, vandr til at standa seg í bjargalendi og at nýta lesning. Tann morgunin, vit vóru har, stóð eisini á torginum ein gálgi, haðani eitt teg hekk. Og har hekk alla tíðina onkur drongur uppi í, meðan teir eldru stóðu niðri undir og lægdu lag á. Vit vóru eina stóra uppliving ríkari, tá vit seinni reistust og spákaðu heim til tignarliga gistingarhús okkara.

Okkara 3 dagar her gingi skjótt. Bilin nýttu

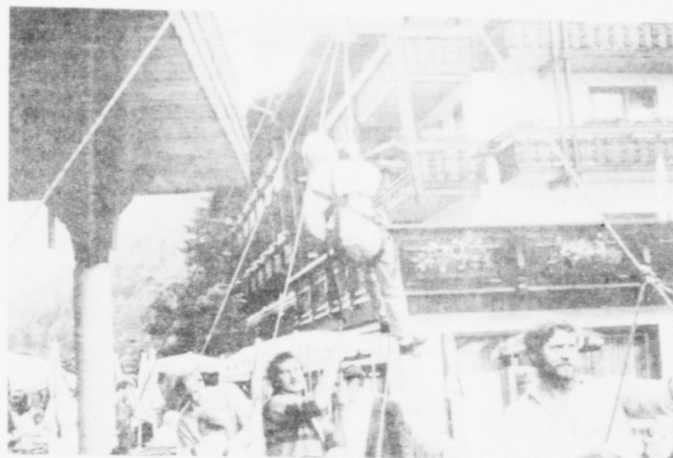
hædd. Har niðan fóru vit fyrst. Og tá er man tætt við Grossglockner, sum við sinum knæppum 3800 m. er hægsta fjall í Eysturriki, og Pasterzejökulin, størsti jökul í eystaru Alpnum. Og at hugsa sær at her uppi, so fjart frá teim stóðum, har menniskju búleikast, er bygdur ein tænastríð-depil av rimmar stódd. Har er eitt parkeringsski til 1000 bílar, umframt parkeringshús til 450 bílar, stóra gistingarhúsið «Franz Josefs Haus», og ein sjálvtekuhandil, mest minnislutir, av slikari stódd, fog fyrri at samnbera við nakað, allir foroyingar kenni, at tað fær sjálvt Miklagarð í SMS at blika. Men har niðan kemur eisini so nógv ferðafólk, at mett verður, roknað yvir alt árið, at dagliga eru 4000 myndatöl á lofti, at taka myndir av Grossglockner og av jöklinum. Ein togbreyt gongur av parkeringsskinum niðan á jökulin, (hæddarmunur 140 m.). Vit vóru har niðri. Jökulin strekkir seg snorbent niðan gjøgnum ein dal og er um 10 km langur og 2 km breiður, og tá tú stendur har niðri, hyggur tú beint upp á Grossglockner. Tað er við einari kenslu av ærufrykt, at tú stendur her á tí niðara endanum av jöklinum við tankan um, at tann isur, tú her stendur á, fall sum kavi fyrri 600 til 700 árum síðan

10 km longri uppi. Har legst kavin um veturin 6 til 10 m. tjúkkur, sjaknar, bráanar nakað av solni og verður, eftir fleiri árum, til is. Og jökulin gliður, við einari ferð uppá 10 til 30 m um árið, omaneftir.

Hetta var eitt stað, har ein kundi nýtt nógvu tíð, men tíðarættan okkara rakk ikki til tað, og leiðin gekk aftur omaneftir. Og munurin var stórur, frá teimum høgu, kavaklæddu fjøllunum, til eitt yndisligt, blómuskrytt gistingarhús, sum lá í einsemi við eitt av teimum nógvu, vøkru vettunum í Salzkammergut, í landspartinum Salzburg, og hesar báðar mótsetningarnar upplivdu vit sama dag.

Annars var fyrsti steðgur okkara á hesum túri í bygðini Schönau, í Berchtesgarden, stutt frá eysturrikska markinum. Tað kann ein gott kalla fyrri at vera uti á landinum, til hoyggjað varð tætt undir vindeygnum á gistingarhúsi okkara. Men hinvegin var stutt til tey høgu fjøllini og tann yndisliga Königssee, við litla bynum av sama navni. Og har var ein ótílig yðan av vitjandi á teirri stuttu høvuðsgøtuni, men bert nokur fá fet, so var ein við bátabrugvarnar, og so bar leiðin út í kvírruna og hábærsligu, vøkru nátturuna.

Niels Juel Nolsøe

Drongur lærir at hanga í bjargalnu í Heiligenblut

gudstænastuna fyrri ymiskt, sum ikki hoyrði heima har, men av teirri rikandi liturgíni er bert ein viðfáningur eftir hjá okkum. Vit eru vorðin óvirknir áhoyrarar. Tá russiska kirkjukórið frá Moskva, við Pitrim, biskupi, á odda, í summar vitjaði «Ljom» í Vági, høvdu tey harumframt eisini eina konsert í Norðurlandahúsinum, har annar partur av konsertini var liturgiskur sangur, sum tey brúktu í ortodoksu kirkjunni, og hetta var á einum høgu musikalskum støði. Ein notrandi uppliving, vil eg siga.

ligum huglagi, var hetta kanska at fara yvir í hina veitina. Men stuttligt var tað. Tað, sum her hendi, var at «Heiligenblut Bergsteigerverein», fjallaklinrarafelagið, og her er fjallaklintring gomul traditión og ein høgt mett tjoðaritrott, hevði tombla til frama fyrri bjargingarfelagið har á staðnum, at útvega pening til keyp og til venjing av hundum til bjargingarendamál. Tey nógvu, høgu fjøllini her gera, at ókið verður nógv vitjað, eisini av klintrarum, her henda eisini vanlukkur, og tí er her eitt vælutgjørt bjargingarfelag. Dreingirnir

vit als ikki, meðan vit vóru her, tí her er so bratt oman og niðan, at tú fer ikki í bilin útta, ta heilt neyðugt er. Annars varð mær sagt, at tá summarið er av, og øll tann ómetliga ferðamannafjöldin er farin av stað aftur, tá liggur bygdin sum útdøyd til veturin kemur, og itróttarfólk aftur floyma inn yvir staðið.

Men fráfarindagur kom, og vit koyrdu aftur longur niðan í fjøllini, at koma niður á láglandi norðan. Men uppi í fjøllunum gongur ein teymur frá, eitt strekki uppá 8 km., niðan til Franz-Josephs Hohe, í 2500 m.